

UZASADNIENIE

Małoletni A. W. (1), reprezentowany przez przedstawicieli ustawowych w osobach: M. W. i A. W. (2), w pozwie z dnia 2 stycznia 2012r., skierowanym przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W., wniósł o zasądzenie:

- 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu,
- 21.403,90 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu,
- renty na zwiększone potrzeby, począwszy od dnia 1 grudnia 2011r. i na przyszłość w wysokości po 800 zł miesięcznie, płatnej z góry od dnia 10. każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanemu w zakresie rat wówczas wymagalnych oraz w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat w przyszłości,
- kosztów procesu według norm przepisanych oraz o ustalenie, że pozwany ponosi odpowiedzialność za dalsze, mogące powstać w przyszłości skutki wypadku.

Roszczenia pozwu powód wywodzi ze skutków wypadku drogowego z dnia 10 czerwca 2011r., w którym został poszkodowany przez kierującą samochodem osobowym, którego posiadacz miał ubezpieczenie w zakresie OC w pozwanym Towarzystwie.

Powód w wyniku wypadku doznał urazu twarzoczaszki, złamania obojczyka lewego oraz złamania lewej kości ramiennej. Wymagał pomocy osób trzecich i poniósł koszty związane z leczeniem. Proces leczenia powoda nie został zakończony. Nadal wymaga opieki, której miesięczny koszt wynosi 722 zł. Koszty związane z opłatami za wizyty i dojazdy do ortodonta wynoszą ok. 70 zł miesięcznie.

Pozwany w toku likwidacji szkody przyznał powodowi zadośćuczynienie w wysokości 50.000 zł, które jednak nie zrekompensowało krzywdy powoda.

(pozew k. 2 – 11)

Odpis pozwu został doręczony pozwanemu w dniu 7 maja 2012r.

(potwierdzenie odbioru k. 211)

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, podnosząc w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, że wypłacone powodowi zadośćuczynienie jest adekwatne do doznanej przez niego krzywdy, a wysokość żądanej renty nie została udowodniona. Co do kosztów opieki, żądanie pozwu w tym zakresie jest bezzasadne, ponieważ opiekę sprawowali rodzice powoda, nie zaś profesjonalna opiekunka, poza tym pozwany zakwestionował zakres opieki, twierdząc że powód nie wymagał opieki przez okres wskazany w pozwie.

Pozwany podniósł nadto zarzut przyczynienia się rodziców powoda na podstawie art. 362 KC, które polegało na pozostawieniu małoletniego powoda bez opieki na skrzyżowaniu w ruchliwym centrum dużego miasta.

(odpowiedź na pozew k. 213 – 216)

Stanowiska procesowe stron nie uległy zmianie do zamknięcia rozprawy.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

A. W. (1) (urodzony (...)) w dniu 10 czerwca 2011r. w Ł. na skrzyżowaniu ulicy (...) z Al. (...)szedł z 15-letnią siostrą P. po wyznaczonym przejściu dla pieszych i w czasie przechodzenia przez jezdnię został potrącony przez samochód osobowy

kierowany przez K. P. (1). Posiadacz samochodu osobowego miał zawartą umowę ubezpieczenia OC z pozwanym Towarzystwem.

(notatka urzędowa k. 76 – 75 w załączonych aktach szkodowych,

oświadczenie sprawcy wypadku k. 74 – 72 tamże, umowa sprzedaży pojazdu k. 66 tamże, potwierdzenie zawarcia umowy OC k. 65)

Powód, na skutek wypadku, z punktu widzenia chirurgii szczękowej, doznał urazu twarzoczaszki ze złamaniem wieloodłamowym żuchwy, wygojonym z przemieszczeniem odłamów kostnych oraz utraty trzech zębów stałych, tj. łącznie 8 % stałego uszczerbku na zdrowiu. Powód ma braki zębów stałych i mlecznych, które powodują konieczność noszenia protezy zębowej. Proteza daje duży dyskomfort i utrudnia prawidłowe żucie pokarmów. Nie musi przyjmować leków i zabiegów rehabilitacyjnych.

W przyszłości mogą pojawić się u powoda trudności w wyrzynaniu zębów stałych, spowodowane uszkodzeniem zawiązków zębowych w czasie urazu. Brak zębów stałych w odcinku przednim szczęki będzie wymagał po uzyskaniu przez powoda dojrzałości leczenia implantologicznego. Koszt takiego leczenia wynosi obecnie 12.000 zł. Powód nie wymagał pomocy osób trzecich.

(opinia biegłego chirurga szczękowego M. Ś. k. 242 – 243)

Powód ma bardzo dużą wadę zgryzu z tendencją do jej pogłębiania się, szczególnie że powód posiada uzębienie mieszane i nie wykształcone uzębienie stałe. Kształtujące się zawiązki zębów trzonowych stałych w liniach złamań żuchwy mogą mieć zaburzenia kształtowania i mineralizacji, a także utrudnione wyrzynanie. Z pewnością ulegnie również zaburzeniu rozwój (wzrost) wyrostków zębodołowych w szczęce górnej po utracie trzech zębów stałych.

Leczenie stomatologiczne powoda będzie bardzo trudne i długotrwałe. Wymaga leczenia ortodontycznego, w trakcie którego lekarz będzie kierował wyrzynaniem zębów stałych z jednoczesnym działaniem odpowiednio dobranych aparatów ortodontycznych wspomagających wzrost oraz rozwój szczęki i żuchwy. Leczenie takie będzie trwało minimum do wyróżnienia się wszystkich zębów stałych i ich całkowitego wykształcenia. Po tym czasie będzie dopiero możliwe rozpoczęcie leczenia implantologicznego uzupełniającego utracone zęby stałe. Wykształcenie prawidłowe obydwu łuków zębowych i uzyskanie tym samym prawidłowego zgryzu jest mało prawdopodobne z uwagi na skrócenie trzonu i gałęzi żuchwy, proces osteosyntezy oraz zmiany w stawach skroniowo-żuchwowych.

Obecnie koszt jednego stałego aparatu ortodontycznego to 1.500 zł, a jeden implant to 5.000 zł.

Uszkodzenie zębów przednich w postaci ich całkowitego wybicia jest dużym uszczerbkiem na zdrowiu powoda, głównie z powodu rokowań na przyszłość co do niepewności wykonania leczenia odtwarzającego właściwe funkcje zgryzowe i aparycyjne.

Uszkodzenia narządu żucia u powoda skutkowały brakiem możliwości odgryzania kęsów pokarmowych, nadwrażliwością uszkodzonej jamy ustnej na bodźce termiczne i dotykowe, trudnościami wymowy oraz znacznym pogorszeniem komfortu psychicznego, dotyczącego głównie utraty zębów odcinka przedniego.

Z uwagi na uszkodzenie narządu zębowego, powód nie wymagał opieki osób trzecich.

Leczenie stomatologiczno-ortodontyczne może zakończyć się u powoda dopiero około 19 – 20 roku życia.

(opinie biegłego lekarza stomatologa L. P. k. 278 – 282, 300 – 301)

Z punktu widzenia ortodoncji, powód na skutek wypadku ma tyłozgryz powikłany przedwczesną utratą górnych siekaczy, przemieszczeniem prawego górnego kła, zgryzem otwartym częściowym przednim oraz tendencją do zgryzu przewieszonoego po stronie lewej. Występuje u powoda znaczny ubytek tkanki kostnej w przedniej części wyrostka

zębodołowego i trzonu szczęki, różnice w wielkości i przejrzystości zatok szczękowych, brak ciągłości podniebienia twardego oraz ciągłości kostnej przegrody nosowej.

Istnieje duże prawdopodobieństwo ujawnienia się u powoda w przyszłości niekorzystnych następstw wypadku.

Utrata przednich górnych zębów spowodowała trudności w odgryzaniu kęsów pokarmowych, zaburzenia wymowy oraz znaczne pogorszenie komfortu psychicznego.

Konieczne jest leczenie ortodontyczne powoda prowadzone przez specjalistę. W leczeniu tym, poza stosowaniem aparatów, należy uwzględnić przeszczepienie tkanki kostnej w okolicę utraconych części wyrostka zębodołowego szczęki w celu przygotowania podłoża do odbudowy protetycznej utraconych siekaczy.

Do ukończenia przez powoda 12 roku życia procedury ortodontyczne są bezpłatne. Na wizyty kontrolne powód powinien zgłaszać się co 3 – 4 tygodnie. Średni koszt wizyty w prywatnym gabinecie wynosi 40 – 60 zł, a gdy są stosowane aparaty stałe – 100 – 120 zł. Obecnie nie można określić kosztów niezbędnych aparatów ortodontycznych.

(opinia biegłej ortodonta G. S. k. 388 – 390, 403)

Z punktu widzenia chirurgii plastycznej, powód doznał na skutek wypadku blizny głowy, blizny twarzy i szyi oraz blizny ramienia lewego, które powodują łącznie 9 % trwałe uszczerbek na zdrowiu. Ocena ta jest odrębna od oceny dokonanej przez biegłego lekarza z zakresu chirurgii szczękowej i nie sumuje się.

Ocena blizn w aspekcie oszpecenia wyglądu najprawdopodobniej nastąpi u powoda w okresie dojrzewania, co wynika z doświadczenia zawodowego w chirurgii plastycznej.

Zaleceniem w celu zmniejszenia widoczności blizn jest systematyczne stosowanie do pielęgnacji blizn maści witaminowych, maści leczniczych oraz stosowanie zabiegów laserowych.

Miesięczny koszt maści, których stosowanie jest celowe i zasadne, wynosi 40 zł.

(opinia biegłego lekarza chirurga plastyka C. D. k. 254 – 257)

Z punktu widzenia ortopedii, powód w wyniku wypadku doznał złamania kości ramiennej oraz obojczyka. Złamania w obrębie lewej kończyny górnej w czasie pierwszej hospitalizacji powoda unieruchomiono w opatrunku Desaulta, a następnie zespolono chirurgicznie złamanie szyjki kości ramiennej prętami tytanowymi. W czasie kolejnej hospitalizacji usunięto u powoda pręt Ten z kości ramiennej. Po zabiegu operacyjnym powód przez okres jednego miesiąca miał unieruchomioną lewą kończynę górną na temblaku. Przez okres trzech miesięcy był zwolniony z zajęć WF. Nie korzystał z zajęć rehabilitacyjnych. Miało miejsce typowe dla urazów dziecięcych samousprawienie. Obecnie powód ze strony lewego barku nie odczuwa większych dolegliwości. Ręka jest sprawna we wszystkich czynnościach manualnych.

Ortopedyczny uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi łącznie 10 %. Cierpienia fizyczne były znaczne, zwłaszcza w okresie pierwszego miesiąca po wypadku. Okazjonalnie powód wymagał zażywania leków przeciwbólowych. Rokowania na przyszłość są dobre. Złamania wygoiły się z pełnym przemodelowaniem i odtworzeniem anatomicznym ciągłości kości.

Powód wymagał pomocy innych osób w czynnościach życia codziennego w wymiarze około trzech godzin dziennie w okresie pierwszego miesiąca po wypadku i dwóch godzin dziennie w czasie kolejnego miesiąca. Później powód nie wymagał pomocy innych osób w czynnościach natury egzystencjalnej.

(opinia biegłego lekarza ortopedy J. F. k. 290 – 291)

Odpłatność za godzinę opieki wynosiła w 2011r. 9,50 zł za godzinę opieki, przy czym w soboty, niedziele i święta odpłatność wynosiła 19 zł za godzinę opieki.

(zaświadczenie k. 128)

Na skutek wypadku powód doświadczał długotrwałego cierpienia fizycznego i psychicznego, które miało istotny wpływ na jego samopoczucie, w związku z czym doznał on w okresie powypadkowym i pooperacyjnym długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 10 %, który nie sumuje się z uszczerbkami pozapsychiatrycznymi.

Z dużym prawdopodobieństwem należy uznać, że w przyszłości ujawnią się u powoda niekorzystne skutki przebytego urazu, zwłaszcza w okresie dorastania, co może być związane z brakiem naturalnych zębów, bliznami oraz asymetrią pourazową twarzy.

Powód w zakresie funkcjonowania psychicznego musiał korzystać z pomocy osób trzecich w zakresie wyższym niż to wynika z naturalnej opieki nad dzieckiem w wieku powoda.

(opinie biegłej lekarz psychiatry K. P. (2) k. 316 – 321, 366 – 369)

Występowanie u powoda cerebostenii pourazowej, stwierdzone przez biegłą lekarz psychiatrę, zostało potwierdzone przez biegłego lekarza neurologa, który zaakceptował dokonaną wysokość uszczerbku z tego tytułu (10 %).

(opinia biegłego lekarza neurologa M. N. k. 344 – 349)

Koszty leczenia powoda w okresie od chwili wypadku do końca listopada 2011r. wyniosły:

- 495 zł (zakup leków i środków opatrunkowych),
- 680 zł (wizyty lekarskie),
- 600 zł (dojazdy do placówek medycznych),
- 150 zł (opłaty parkingowe),
- 140 zł (zdjęcia pantomograficzne),
- 550 zł (specjalna dieta).

Powód, w związku ze stratą trzech siekaczy, miał problemy związane z jedzeniem pokarmów i wymagał stosowania specjalnego jedzenia, które nie wymagało odgryzania kęsów pokarmowych oraz o temperaturze niepowodującej bólu z powodu wrażliwości jamy ustnej na bodźce termiczne (drinki wzmacniające).

Poza tym, rodzice powoda ponieśli koszty związane z dokonaniem kopii dokumentacji medycznej, załączonej do pozwu, w wysokości 52,90 zł.

(zweznania przedstawicielki ustawowej powoda – protokół rozprawy,

czas nagrania 00.02.43 – 00.19.34 k. 448, faktury, rachunki, paragony k. 129 – 155, opinia biegłego lekarza stomatologa L. P. – pkt 10 wniosków k. 281)

Uwzględniając zakres niezbędnej opieki nad powodem, podany przez biegłego lekarza ortopedę J. F., z zastosowaniem stawek wynagrodzenia za czynności opiekuńcze, koszt tej opieki wyniósł w okresie dwóch miesięcy od chwili wypadku 1.852,50 zł.

(opinia biegłego lekarza ortopedy k. 291, zaświadczenie k. 128)

Koszt niezbędnej opieki psychicznej nad powodem (wsparcie psychiczne, dodatkowa troska i poświęcenie czasu) wyniósł 1.800 zł.

(opinia biegłej lekarz psychiatry K. P. (2) k. 321)

Powyższe koszty dają sumę 6.320,40 zł (495 zł + 680 zł + 150 zł + 140 zł + 550 zł + 600 zł + 52,90 zł + 1.852,50 zł + 1.800 zł).

Pomimo bezpłatnego leczenia ortodontycznego powoda, tj. refundowanego przez NFZ do ukończenia przez niego 12. roku życia (27 lipca 2015r. ukończy ten wiek), powód musi uczęszczać na płatne wizyty ortodontyczne z uwagi na długie terminy oczekiwania na wizyty bezpłatne. W okresie półrocznym powód korzysta z 4 – 5 wizyt płatnych u ortodonta połączonych z naprawami aparatu ortodontycznego, co stanowi wydatek rzędu 67 zł miesięcznie. Co trzy miesiące powód korzysta z bezpłatnych wizyt u ortodonta. Od sierpnia 2015r. powód utracił prawo do tych bezpłatnych wizyt lekarskich.

(zeznania przedstawicielki ustawowej powoda jw., opinia biegłej lekarza ortodonta G. S. k. 403)

Koszt prywatnej wizyty u ortodonta wynosi 40 – 100 zł

(opinie biegłych lekarza stomatologa L. P. k. 301

oraz lekarza ortodonta jw.)

Powód do chwili wypadku uprawiał gimnastykę. Od chwili wypadku nie uprawia sportów, gdyż każdy uraz byłby bardzo groźny dla powoda w związku z urazem twarzoczaszki odniesionym w wypadku.

(zeznania przedstawicielki ustawowej powoda jw.)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo co do zasady jest usprawiedliwione, aczkolwiek roszczenia pozwu są wygórowane.

Zasada odpowiedzialności pozwanego wynikająca z art. 822 KC w zw. z art. 436 KC nie była kwestionowana, zatem istota rozstrzygnięcia sprowadzała się do oceny zasadności i wysokości zgłoszonych roszczeń.

Należność z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę (art. 445 § 1 KC) winna być w takim stopniu „odpowiednia”, aby poszkodowany za jej pomocą mógł zatrzeć lub co najmniej złagodzić odczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną (por. uchwałę SN z dnia 8 grudnia 1973r., III CZP 37/73, OSNCP 1974/9/145) a priorytetową funkcją tej instytucji jest funkcja kompensacyjna (por. m.in. wyrok SN z dnia 10 marca 2005r., IV CSK 80/05, OSNC 2006/10/175).

Powód na skutek wypadku doznał łącznie 37 % uszczerbku na zdrowiu. Rozmiar cierpień był znaczny, a odniesione urazy spowodowały u powoda duże uciążliwości (unieruchomienie ręki, kłopoty z jedzeniem i żuciem pokarmów) oraz dyskomfort. Nie można wykluczyć, że w przyszłości ujawnią się u powoda niekorzystne skutki w zakresie funkcjonowania psychicznego, a wynik długotrwałego leczenia stomatologiczno-ortodontycznego jest niepewny.

Poza tym, powód doznał trwałego oszpecaenia (blizny, asymetria twarzy), co zwiększa rozmiar krzywdy.

Podkreślić trzeba, że skutki wypadku dotknęły dziecka, a istotnym elementem indywidualizującym wysokość zadośćuczynienia jest wiek poszkodowanego, bowiem intensywność cierpień jest większa u człowieka młodego, a zwłaszcza dziecka (por. wyrok SN z dnia 12 września 2002r., IV CKN 1266/00, Lex nr 80272).

Zadośćuczynienie winno mieć charakter całościowy i obejmować wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości, a więc prognozy na przyszłość (por. wyrok SN z dnia 3 lutego 2000r., I CKN 969/98, Lex nr 50824).

Uwzględniając powyższe okoliczności, Sąd uznał, że zadośćuczynienie należne powodowi, adekwatne do rozmiaru jego krzywdy, wynosi 110.000 zł i uwzględniając wypłaconą z tego tytułu kwotę 50.000 zł, zasądzone dopłatę zadośćuczynienia w wysokości 60.000 zł.

Kwota zadośćuczynienia nie może stanowić sumy symbolicznej, musi stanowić odczuwalną ekonomicznie wartość i dyrektywę tę realizuje zadośćuczynienie w wysokości 110.000 zł.

Sąd oddalił żądanie zadośćuczynienia ponad kwotę 60.000 zł, jako wygórowane.

O odsetkach od zasądzonego zadośćuczynienia orzeczono zgodnie z żądaniem na podstawie art. 481 § 1 i 2 KC, uznając że pozew stanowi wezwanie do spełnienia świadczenia (art. 455 KC).

Zgodnie z art. 444 § 1 KC, naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Koszty, o których mowa w powołanym wyżej przepisie, muszą wynikać z doznanych przez poszkodowanego obrażeń, tj. pozostawać z nim w bezpośrednim związku przyczynowym oraz muszą być konieczne i celowe.

Zgodnie z art. 6 KC, ciężar dowodu okoliczności uzasadniających roszczenie odszkodowawcze spoczywał na powodzie.

Powód wykazał, że poniósł w okresie od chwili wypadku do końca listopada 2011r. koszty wizyt lekarskich, leków, środków opatrunkowych, specjalnej diety, zdjęć pantomograficznych, dojazdów samochodem związanych z leczeniem i opłat parkingowych.

Sąd z zastosowaniem art. 322 KPC obniżył żądane przez powoda odszkodowanie z tytułu dojazdów samochodem do kwoty 600 zł, zaś z tytułu opłat parkingowych do kwoty 150 zł, uznając że żądane kwoty były zawyżone.

Jako element odszkodowania uznano żądanie zapłaty kwoty 52,90 zł z tytułu wydatków na sporządzenie kopii dokumentacji lekarskiej i zasądzone tę kwotę na podstawie art. 415 KC.

Koszty opieki żądane przez powoda Sąd uznał za rażąco wygórowane w świetle obiektywnych dowodów w postaci opinii biegłych lekarzy z zakresu ortopedii oraz psychiatrii.

Pozwany prezentuje anachroniczny pogląd, zgodnie z którym poszkodowany musi faktycznie ponieść koszty opieki, aby móc później domagać się ich zwrotu.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w tym zakresie, prawo poszkodowanego do ekwiwalentu z tytułu korzystania z opieki osoby trzeciej nie zależy od wykazania, że poszkodowany efektywnie (faktycznie) wydatkował odpowiednie kwoty na koszty tej opieki, zaś to, że opiekę tę sprawowali domownicy (w realiach rozważanej sprawy – rodzice powoda) nie pozbawia go prawa do zwrotu owych kosztów (por. m.in. wyrok SN z dnia 26 lipca 1977r., I CR 143/77, Lex nr 7971 oraz wyrok SA w Łodzi z dnia 20 lutego 2015r., I ACa 1227/14, nie publ.).

Okres hospitalizacji powoda należało włączyć do okresu niezbędnej opieki nad powodem, bowiem niezależnie od opieki sprawowanej przez personel medyczny, małoletni powód – również podczas pobytu w szpitalach – wymagał pomocy rodziców. Opieka pielęgniarska nie jest wystarczająca, co jest faktem powszechnie znanym (por. powołany wyżej wyrok SA w Łodzi z dnia 20 lutego 2015r.).

Nie ma racji pozwany, twierdząc że powód nie wymagał wsparcia i dodatkowej opieki ze strony rodziców, którzy nawet, gdyby powód nie uległ wypadkowi, i tak musieliby opiekować się małoletnim powodem.

Twierdzenia w tym zakresie są sprzeczne z opinią biegłego lekarza psychiatry K. P. (2).

Koszty owego wsparcia psychicznego udzielonego powodowi przez jego rodziców, Sąd określił z zastosowaniem art. 322 KPC, zaś koszty opieki z powodu urazów ortopedycznych na kwotę 1.852,50 zł z zastosowaniem stawek określonych przez instytucję opiekuńczą, powszechnie stosowanych przez sądy w podobnych sprawach (por. powołany wyrok SA w Łodzi z dnia 20 lutego 2015r.).

W tym stanie rzeczy, Sąd zasądził na rzecz powoda na podstawie powołanych przepisów tytułem odszkodowania kwotę 6.320,40 zł (wyjaśnienie wysokości tej należności zawarto w ustaleniach faktycznych uzasadnienia).

Żądanie zasądzenia odszkodowania ponad tę kwotę – jako rażąco wygórowane – Sąd oddalił.

O odsetkach od zasądanego odszkodowania orzeczono zgodnie z żądaniem (art. 481 § 1 i 2 KC w zw. z art. 455 KC).

Zgodnie z art. 444 § 2 KC, jeżeli zwiększyły się potrzeby poszkodowanego, to może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty, która obejmuje stałe koszty ponoszone przez poszkodowanego, mające bezpośredni związek z odniesionymi przez niego obrażeniami.

Owe stałe koszty, w okolicznościach rozpoznawanej sprawy obejmują wyłącznie koszty stosowania maści na blizny, których zasadność stosowania stwierdził biegły lekarz z zakresu chirurgii plastycznej oraz koszty wizyt ortodontycznych, przy czym wysokość renty zróżnicowano i za okres do końca lipca 2015r., tj. do zakończenia okresu korzystania przez powoda z bezpłatnych wizyt ortodontycznych, wysokość tej renty określono na kwotę po 107 zł miesięcznie [40 zł – koszt maści + 67 zł (średni koszt płatnych wizyt ortodontycznych)], zaś od sierpnia 2015r. i na przyszłość wysokość renty określono na kwotę po 140 zł miesięcznie (40 zł – koszt maści + 100 zł z tytułu kosztu wizyty u ortodonta).

Roszczenie z tytułu renty ponad zasądzone kwoty – jako rażąco wygórowane – Sąd oddalił.

O odsetkach od renty należnej za okres sprzed doręczenia pozwanemu odpisu pozwu orzeczono od dnia doręczenia odpisu pozwu, zaś od pozostałych rat renty od chwili uchybienia terminowi zapłaty każdej raty.

Powód nadal odczuwa skutki wypadku, rokowania na przyszłość są niepomyślne, w związku z czym posiada on interes prawny, o którym mowa w art. 189 KPC, w żądaniu ustalenia odpowiedzialności za szkody, które mogą powstać w przyszłości i Sąd uwzględnił żądanie pozwu w tym zakresie (por. uchwałę SN z dnia 24 marca 2009r., III CZP 2/09, Monitor Prawniczy 17/2009, s. 951-953).

Co do zarzutu przyczynienia się rodziców powoda do powstania lub zwiększenia szkody (art. 362 KC), wywody pozwanego są całkowicie chybione i wynikają z niezrozumienia tej instytucji.

Przepis art. 362 KC dotyczy wyłącznie przyczynienia się poszkodowanego, nie zaś innych osób (por. wyrok SA w Gdańsku z dnia 28 września 2012r., I ACa 1313/11, Lex nr 1246610), natomiast powód w chwili wypadku szedł z nastoletnią siostrą po wyznaczonym przejściu dla pieszych, a pozwany nie wykazał, aby powód w jakikolwiek sposób przyczynił się do wypadku, a w konsekwencji do powstania lub zwiększenia szkody.

Ewentualne zawinięcie rodziców małoletniego poszkodowanego nie ma wpływu na zakres obowiązku odszkodowawczego osoby trzeciej w stosunku do małoletniego (tak SN w wyroku z dnia 5 listopada 2008r., I CSK 139/08, Lex nr 548898).

Powód wygrał sprawę w ok. 67 %, zatem koszty procesu poniesione przez strony rozliczono zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów (art. 100 KPC).

Koszty powoda wyniosły 3.634 zł (honorarium adwokackie + opłaty skarbowe od pełnomocnictwa, zaś pozwanego – 3.600 zł (honorarium adwokackie), co daje sumę 7.234 zł, a udział powoda w tej kwocie wynosi 33 % (w tym zakresie

przegrał sprawę), tj. 2.387,22 zł. Skoro powód poniósł koszty w wysokości 3.634 zł, to zasądono na jego rzecz 1.246,78 zł (3.634 zł – 2.387,22 zł).

Nieuiszczone koszty sądowe obejmują opłatę od pozwu (5.051 zł) oraz wydatki na wynagrodzenie biegłych (3.668,50 zł), tj. łącznie 8.719,50 zł i na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. kosztami tymi od uwzględnionej części powództwa obciążono pozwanego (8.719,50 zł x 67 %).

Na podstawie art. 113 ust. 4 u.k.s.c. nie obciążono powoda nieuiszczonymi kosztami sądowymi od oddalonej części powództwa z uwagi na charakter sprawy oraz wiek powoda, który nie ma żadnych dochodów oraz majątku.

Z/

Doręczyć odpis wyroku z uzasadnieniem pełnomocnikom stron.